

**Návrh programu APVV na zvládnutie pandémie
koronavírusu a jej dopadov**

Program APVV - Podpora výskumu a vývoja so zameraním na zvládnutie pandémie koronavírusu a jej dopadov na obdobie rokov 2020-2021

Úvod

Základným cieľom Programu Agentúry na podporu výskumu a vývoja (ďalej len „APVV“) s názvom Podpora výskumu a vývoja so zameraním na zvládnutie pandémie koronavírusu a jej dopadov na obdobie rokov 2020-2021 (ďalej len „Program APVV“) je podporenie výskumu a vývoja zameraného, resp. súvisiaceho s COVID-19 a s tým súvisiace prípadné podporenie zariadení na testovanie produktov súvisiacich s touto nákazou. Patriť sem môže výskum a vývoj zameraný na relevantné lieky (vrátane vakcín) a liečby, ich medziprodukty, účinné farmaceutické zložky a suroviny; zdravotnícke pomôcky, nemocničné a zdravotnícke vybavenie (vrátane pľúcnych ventilátorov a ochranných odevov a vybavenia, ako aj diagnostických nástrojov) a potrebné suroviny; dezinfekčné prostriedky, ich medziprodukty a chemické suroviny potrebné na ich výrobu a nástroje na zber a spracovanie údajov. Cieľom programu bude aj posilnenie verejno-zdravotníckeho systému pripravenosti a rýchlej odozvy Slovenskej republiky na biologické (pandémia COVID-19) ohrozenia verejného zdravia so zameraním aj na epidemiologické postupy (dizajn a implementácia epidemiologických štúdií, napríklad reprezentatívne sérologické prehľady) a surveillance infekčných ochorení

1.1 Anotácia programu APVV

Realizáciou Programu APVV je cielene podporovaný najefektívnejší proces zhodnocovania výskumu zameraného na pandémiu koronavírusu a jej dopadov na spoločnosť, najmä prostredníctvom priameho prepojenia výskumu a vývoja so spoločenskými potrebami, čím je následne podporovaný aj hospodársky a sociálny rozvoj krajiny v období po zvládnutí pandémie. V rámci uvedenej anotácie budú následné vyhlasované verejné výzvy Programu APVV dôsledne dbať na synergiu medzi medzinárodnou výskumnou a aplikačnou sférou tak, aby bol zabezpečený v čo najplynulejší presun nových poznatkov získaných v rámci riešenia podporených projektov.

Podmienkou pre poskytnutie finančnej podpory je aj predloženie projektu základného výskumu, priemyselného výskumu alebo experimentálneho vývoja, identifikujúceho spôsob získania nových poznatkov vo všetkých oblastiach možných dopadov, diagnostických a terapeutických metód, technologických prostriedkov, ekonomických opatrení a prípadných ďalších aktivít, pričom projekt bude reflektovať aj výsledky relevantných epidemiologických štúdií a aktuálny stav poznania v tejto oblasti. Ďalšie podmienky na poskytnutie finančnej podpory budú stanovené v jednotlivých verejných výzvach v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Právny rámec navrhnutého Programu APVV vychádza najmä zo zákona č. 172/2005 Z.z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 172/2005 Z. z.“) a Oznámenia komisie č. 2020/C 91 I/01 - Dočasný

rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19 a jeho zmien.

1.2 Zámery programu APVV

Veľmi dôležitým predpokladom pre zvládnutie dnešnej situácie je rozvoj znalostí a schopností využívať tieto znalosti pri riešení naliehavých úloh v živote spoločnosti. Tými sú predovšetkým poznatky zamerané na zvládnutie súčasnej krízovej situácie, ale hľadanie účinných postupov a riešení na minimalizáciu dopadov tejto pandémie predovšetkým na rizikové skupiny a to v najširšom slova zmysle.

Žiadateľom v rámci programu APVV bude oprávnený subjekt bez obmedzenia príslušnosti k sektoru hospodárstva, ktorý má v predmete činnosti zapísaný výskum a vývoj a zároveň je oprávnený uchádzať sa o finančnú podporu výskum a vývoj, ktorým je v zmysle § 18, ods. 2f zákona č.172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj podľa § 26a ods. 11 alebo 12 zákona. Poskytnutie finančnej podpory z verejných prostriedkov uvedeným subjektom sa riadi príslušnou legislatívou ako napr. zákonom č. 172/2005 Z. z. zákonom o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Nariadení komisie (EÚ) č. 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy a zákonom č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci).

1.3 Ciele programu

Cieľom programu je stimulácia výskumu a vývoja zameraného na prekonanie pandémie COVID-19 a na minimalizáciu jej dopadov na spoločnosť, či už v súčasnosti alebo po odznení pandémie prostredníctvom podpory výskumu a vývoja alebo transferu výsledkov výskumu a vývoja z organizácií výskumu a vývoja do spoločenskej a hospodárskej praxe. Program realizuje ciele poskytovaním účelovej finančnej podpory kľúčovým výskumným a vývojovým projektom.

1.4 Nástroje na naplnenie cieľov programu APVV

Napĺňanie cieľov programu APVV sa uskutočňuje formou riešenia projektov výskumu, resp. vývoja predkladaných žiadateľom. Na základe verejnej výzvy agentúry a po schválení vybraných projektov bude poskytnutá účelová finančná podpora žiadateľom.

Na základe verejnej výzvy agentúry, publikovanej po schválení programu APVV vo vláde, bude poskytovaná účelová finančná podpora žiadateľom na projekty výskumu, resp. vývoja. Spolu so žiadosťou sa predkladá aj konkrétny zoznam očakávaných výstupov a spôsob a harmonogram ich realizácie na území Slovenskej republiky.

Dĺžka trvania projektu je maximálne 18 mesiacov. Projekt rieši vedeckú, resp. technickú stránku problému, produktu, technológie či služby.

Indikatívna výška finančnej podpory agentúry na **jeden projekt je max. 400 000 € na celkovú dobu riešenia projektu** .

V projekte žiadateľ jasne opíše najmä spôsob získavania výsledkov, očakávaný prínos a konkrétne výstupy projektu z výsledkov podporovaného výskumu alebo vývoja , ako aj ich potrebu z hľadiska riešenia pandemickej situácie a jej následkov. Verejná výzva spresní, ďalšie podrobnosti projektových požiadaviek.

Podľa § 27a ods. 3 zákona č. 172/2005 Z. z. v znení zákona č. 93/2020 Z. z. (schválený 22. 4. 2020) je minister školstva oprávnený aplikovať na verejné výzvy v rámci tohto programu úpravy podmienok stanovených v § 17 až 19 citovaného zákona na základe návrhu ktorý mu predkladá riaditeľ agentúry po predchádzajúcom prerokovaní v predsedníctve agentúry.

1.5 Všeobecné požiadavky

Agentúra v zmysle zákona č. 172/2005 Z. z. vo výzve na podávanie projektov určuje vybrané tematické okruhy, ktoré chce zvlášť podporiť.

Z poskytnutej finančnej podpory na riešenie projektov výskumu a vývoja je možné hradiť náklady v zmysle § 17 zákona č. 172/2005 Z. z. Náklady na propagáciu, marketing, predaj a distribúciu výrobkov, úroky z dlhov a ďalšie finančné záväzky nesúvisiace s riešením projektu nie sú oprávnené náklady na riešenie projektu podľa § 17 ods. 10 zákona č. 172/2005 Z. z. (Pozn. Žiadateľ musí na tieto náklady použiť vlastné zdroje mimo celkových oprávnených nákladov projektu, alebo hľadať iné súkromné alebo verejné zdroje, napríklad v rámci rizikového kapitálu, schém štátnej pomoci, resp. schém de minimis v rámci štrukturálnych fondov, úvery a pod.)

Rada agentúry posúdi predložené žiadosti a odporučí projekty predsedníctvu na odsúhlasenie poskytnutia finančnej podpory.

Spoluriešiteľom projektu programu APVV môže byť výskumná organizácia z jednotlivých sektorov vedy a techniky podľa § 7 zákona č.172/2005 Z. z., vrátane veľkých podnikov. Riešiteľská, resp. spoluriešiteľská organizácia môže byť zároveň aj odberateľom výsledkov riešenia projektu. Do spoluprácie v projekte je možné zapojiť aj tretiu stranu zo zahraničia (vedecká inštitúcia, univerzita, start up, podnik).

Žiadateľ v žiadosti zadefinuje merateľné ukazovatele pre výstupy z projektov v období 1-3 rokov po skončení riešenia projektu, vrátane ekonomických a spoločenských prínosov pre realizátora/odberateľa výstupov vrátane vypočítania (hearingu) – odpočtu vždy po 1. ročnej báze. Uplatnenie výsledkov sa bude sledovať prostredníctvom monitorovacích správ predložených príjemcom finančnej podpory po skončení riešenia projektu. V prípade nepreukázania predpokladaných výsledkov riešenia projektu agentúra uplatní voči príjemcovi finančnej podpory sankcie.

1.6 Merateľné ukazovatele pre výstupy z projektov

Výstupy a prínosy projektov riešených v rámci tohto programu APVV sa budú sledovať nasledovnými merateľnými ukazovateľmi:

- nové diagnostické a terapeutické postupy (kde je to relevantné)
- ochrana priemyselného vlastníctva, nárast počtu relevantných patentových prihlášok a pod.
- medzinárodná spolupráca,
- publikačná činnosť,
- citácie,
- nárast počtu nových a inovovaných technológií a zariadení,
- nárast počtu vytvorených biologických materiálov, (kde je to relevantné),
- zvýšenie počtu inovácií procesov, produktov a služieb,
- aktivity skúmajúce dopady pandémie a protipandemických opatrení vrátane ich simulácií,
- vykonanie aktivít pre popularizáciu vedy a techniky (semináre, konferencie, výstavy a pod.)

1.7 Hodnotenie projektov - hlavné kritériá

Hodnotenie projektov vrátane efektívnosti a udržateľnosti bude uskutočnené na základe kritérií uvedených v programe APVV, ako aj v pokynoch pre podávanie projektov, ktoré budú súčasťou príslušnej verejnej výzvy zverejnenej agentúrou. Návrh na schválenie poskytnutia, finančnej podpory na riešenie projektu realizuje rada agentúry pre program APVV na základe zvolenej formy hodnotiaceho procesu (panel, posudky nezávislých expertov, kombinácia a pod.). Uvedený návrh pre všetky úspešné žiadosti predloží rada agentúry riaditeľovi agentúry. Poskytnutie finančnej podpory výskumu a vývoja sa realizuje na základe žiadosti o poskytnutie účelovej finančnej podpory predloženej žiadateľom podľa § 16 ods. 2 písm. a) zákona č.172/2005 Z. z.

Hlavnými kritériami pri posudzovaní projektov sú:

1. splnenie podmienok účasti žiadateľa v príslušnej verejnej výzve v rámci programu APVV, v prípade, že má spoluriešiteľov, títo tiež musí splniť stanovené podmienky
2. vecná a intelektuálna hodnota projektu, predpoklady žiadateľa a spoluriešiteľov na splnenie cieľov projektu výskumu, resp. vývoja , atď.,
3. priamy prínos výstupov projektu výskumu, resp. vývoja pre hospodársku a spoločenskú prax a jeho kvantifikácia (najmä očakávané uplatnenie výstupov v praxi, predpokladaný ekonomický prínos atď.),

1.8 Doba trvania programu APVV

Program APVV bude realizovaný v rokoch 2020 a 2021.

Na základe vládou SR schváleného programu APVV vyhlási agentúra výzvu v prvom polroku 2020 s finančným krytím na roky 2020 a 2021.

1.9 Doba riešenia projektu

Dĺžka trvania projektu je maximálne 18 mesiacov.

1.10 Celkové náklady programu APVV

Tabuľka 1 – Predpokladané náklady programu APVV v Eurách

Program VZZPK	2020	2021	spolu
ŠR	4 000 000	4 000 000	8 000 000
VZ*	*	*	*

*(Program APVV bude založený na spolufinancovaní z vlastných zdrojov v súlade s Nariadením Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy).

Vysvetlivky:

VZZPK - Vývoj so zameraním na zvládnutie pandémie koronavírusu

ŠR - finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu,

VZ - finančné prostriedky z vlastných zdrojov* (odhad) – ich skutočná výška závisí od počtu úspešných projektov ich kategorizácie (základný výskum priemyselný výskum, experimentálny vývoj), typu organizácie žiadateľa o finančnú podporu a povolenej intenzity v súlade s Nariadením Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy

Predpokladané finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu počas obdobia rokov 2020-2021 predstavujú sumu **8 000 000,- €**.

Účelnosť použitia finančných prostriedkov z vlastných zdrojov sa bude preukazovať analogicky ako účelnosť použitia finančných zdrojov zo štátneho rozpočtu. Finančné prostriedky z vlastných zdrojov na daný rok budú uhrádzané len z osobitného účtu prijemcu, zriadeného len na tento účel. Finančné prostriedky z tohto účtu budú použité v súlade so schváleným rozpočtom na riešenie projektu rovnako ako v prípade finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu. Rozpočet bude špecifikovaný už pri predkladaní žiadosti v rovnakej štruktúre pre zdroje poskytnuté z APVV ako aj vlastné zdroje.

Na základe Vládou SR schváleného programu APVV agentúra vyhlási výzvu v roku 2020 s finančným krytím na roky 2020 a 2021.

Vychádzajúc zo zamerania programu APVV a účasti podnikov v projektoch sa predpokladá spolufinancovanie zo súkromných zdrojov pri poskytnutí podielu finančnej podpory zo štátneho rozpočtu pri uplatnení platnej schémy štátnej pomoci na výskum a vývoj.

Záver

Program APVV umožňuje využiť vlastný potenciál riešiteľa, resp. spoluriešiteľov na zvládnutie súčasnej pandémie koronavírusu a jeho dopadov na spoločnosť vo všetkých oblastiach jej fungovania a rozvoja v súlade s § 7 zákona č. 172/2005 Z.z.

Program APVV bude realizovaný prostredníctvom výziev a mal by iniciovať výskum a vývoj, ktorého hlavným cieľom bude riešenie aktuálnej pandemickej situácii COVID-19.

Zvládnutie dopadov pandémie vyžaduje generovanie nových poznatkov nielen v oblasti biomedicínskeho výskumu, manažmentu verejného zdravotníctva, technologického progresu v oblasti medicínskych, a farmaceutických technológií a nadväzujúcich priemyselných technológií a, ale aj v oblasti spoločenských vied.